

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
201200659

Vår referanse
2012/00390-12 008

Dato
20.08.2012

Høringssvar fra Politidirektoratet - forslag til endringer i utlendingsloven og forskriften (karantene for vertsfamilier som er ilagt straff eller særreaksjoner for forhold begått mot en au pair)

Politidirektoratet viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 6.7.2012 med forslag til endringer i utlendingsloven, som innebærer adgang til å ilegge karantene for vertsfamilier som er ilagt straff eller særreaksjon for forhold begått mot en au pair.

Politidirektoratet viser til høringssvar av 20.4.2012, der vi ga innspill til departementets forslag om å innføre en forvaltningsmessig reaksjon i utlendingsloven mot vertsfamilie som misbraker au pair ordningen.

Vi har forelagt høringen for et utvalg politidistrikter og fått innspill fra Oslo politidistrikt. Uttalelsen følger vedlagt.

Grunnlaget for å ilegge karantene

I vårt høringssvar av 20.4.2012 viste vi nettopp til alvorligheten av at medlemmer av vertsfamilien blir straffedømt for forhold begått mot au pairen, og at også straffedømte burde omfattes av karantenebestemmelsen. Politidirektoratet støtter derfor departementets forslag om en utvidelse av grunnlaget for når det kan ilegges karantene.

Oslo politidistrikt viser i vedlagte innspill til at det kan ta lang tid før en rettskraftig dom foreligger, og at det i forebyggingsøyemed derfor bør være adgang til å ilegge karantene ut fra en helhetsvurdering av situasjonen, også før det foreligger rettskraftig dom.

Forslaget innebærer at politiet må utarbeide en rapport i au pair-sakene, der det gis opplysninger i saken som kan gi Utlendingsdirektoratet grunnlag for å foreta en sannsynlighetsvurdering av hva en au pair kan risikere å bli utsatt for ved at det gis en tillatelse. Politidirektoratet mener at det her bør avgrenses mot spesielle straffbare handlinger, jf. utformingen av bestemmelsen i utlendingsloven § 40 femte ledd.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

I de tilfellene der au pairen søker fra utenriksstasjon, må Utlendingsdirektoratet anmode politiet om å skaffe til veie nødvendig informasjon. Dette vil føre til økt arbeidsbyrde for politiet.

Politidirektoratet ser at i de tilfellene domstolene frifinner vertsfamilien, vil en slik adgang forhindre noen vertsfamilier i å skaffe seg au pair frem til rettskraftig dom foreligger. Imidlertid har vi lagt vekt på at det å ilegges en karantene er en administrativ reaksjon som ikke rammer spesielt hardt. Politidirektoratet mener at et slikt tiltak kan virke forebyggende, særlig i de tilfellene det er tale om alvorlige straffbare forhold begått mot au pair, som det tar lang tid å få behandlet i rettssystemet. Politidirektoratet støtter derfor Oslo politidistrikts forslag om å ytterligere utvide grunnlaget for å ilegges karantene.

Hjemmel for utlevering av informasjon

Vi støtter Oslo politidistrikts innspill om at det bør foreligge en klar hjemmel for utlevering av informasjon fra politiet til utlendingsforvaltningen for vandelskontroll av referanseperson i au pairsakene, slik som for familieinnvandrings sakene i utlendingsloven § 85 og for vandelskontroll for referanseperson i visumsaker etter utlendingsloven § 86.

Utformingen av bestemmelsen

Politidirektoratet er videre enig i Justis- og beredskapsdepartementets forslag om at straff eller særreaksjon generelt skal danne grunnlag for karantenen, og finner det hensiktsmessig at det aktuelle lovbrudd har en strafferamme på mer enn tre måneder.

Politidirektoratet er enig med departementet i at en lovteknikk der det uttrykkelig spesifiseres hvilke lovbrudd som skal gi grunnlag for karantenen er mindre fleksibel. Ved en slik utforming av bestemmelsen, stilles det krav til oppdatering av bestemmelsen ved endringer i andre lover, samt at det er en risiko for å utelate lovbrudd som i praksis kan vise seg aktuelle.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer noe økt arbeidsbyrde for politiet.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass.politidirektor

Silja Pettersen
fung. prosjektleder

Saksbehandler:
Kristin Aabelvik Evensen
Tlf. 23364201

Vedlegg:
Høringsuttalelse fra Oslo
politidistrikt

POLITIET

MOTTATT
16 AUG 2012

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 Oslo

Deres referanse
2012/00390-8 008

Vår referanse

Dato
08.08.2012

Høringsuttalelse – forslag til endringer i utlendingsloven og- forskriften (karantene for vertsfamilier som misbruker aupairordningen og bytte av vertsfamilie)

Vi viser til Politidirektoratets oversendelse av ovennevnte lov- og forskriftsendringer fra Justis- og beredskapsdepartementet med frist for uttalelse 13.08.12.

1. Innledning

Vi har i denne høringsrunden i vesentlig grad valgt å kommentere departementets lovforslag. For øvrig viser vi til vår tidligere høringsuttalelse av 26.3.12 i sin helhet.

2. Nærmere om departementets lovforslag

2.1. Vilkår for karantene

Oslo politidistrikt støtter departementets forslag om å utvide den foreslåtte karanteneordningen til også å omfatte situasjoner der en person i vertsfamilien er ilagt straff eller særreaksjon for straffebrudd begått mot en au pair.

Vi er også enige med departementet i at det er mest hensiktsmessig og fleksibelt å omfatte ileggelse av straff generelt, med de begrensninger som vist til. Vi mener en opplisting av eventuelle straffebrudd som man tenker vil være aktuelle, heller kan reguleres i et rundskriv eller liknende. På denne måten vil man, som påpekt av departementet, ha en fleksibel bestemmelse som åpner for å omfatte situasjoner man på det nåværende tidspunkt ikke har forutsett.

Vi oppfatter at en nedre grense for hvilke straffebud som skal omfattes av karanteneordningen reguleres godt av en strafferamme på tre måneder.

Når det gjelder hvem handlingen må være begått av, mener vi at det bør være tilstrekkelig at handlingen er begått av noen i vertsfamilien, og ikke utelukkende av en eller begge

Oslo politidistrikt

2 Kriminalavdelingen, besøk: Grønlandsleiret 44, 0190 OSLO
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Tlf: 22 66 90 50 Faks: 22 66 87 37

Org. nr.: 961398142
Postgiro: 7694.05.08319

vertsforeldrene. Slik vi ser det vil også andre i husstanden kunne misbruke det avhengighetsforholdet som er mellom au pairen og vertsfamilien.

Til departementets forslag om at det straffbare forholdet må være rettskraftig avgjort, bemerker vi at dette kan ha uheldige konsekvenser. Vi ønsker spesielt å påpeke at full prøvelse av en straffesak potensielt sett kan ta lang tid i rettssystemet. Slik vi ser det vil det være uheldig om vertsfamilien i den samme tidsperioden skal kunne ha au pairer hos seg.

Oslo politidistrikt foreslår at ileggelse av karantene for vertsfamilier må bero på en helhetsvurdering, der det åpnes for å vurdere karantene også før det foreligger et rettskraftig avgjort forhold. Til sammenlikning viser vi til utlendingsmyndighetens adgang til å avslå en søknad om familieinnvandring etter utlendingsloven § 40 femte ledd. I bestemmelsen åpnes det for at søknader om familieinnvandring kan avslås dersom det er mest sannsynlig at søker eller dennes særkullsbarn vil bli mishandlet eller grovt utnyttet. Avgjørelsen beror på en helhetsvurdering, der det blant annet vil være relevant om referansepersonen er under etterforskning for f.eks familieivold. Formålet, nemlig å beskytte den utlendingen som står i et avhengighetsforhold til en referanseperson i Norge, vil således i stor grad være sammenfallende med formålet for karanteneordningen.

Vi mener at en tilsvarende løsning kan være hensiktsmessig i au pair tilfellene. På denne måten vil utlendingsmyndighetene kunne reagere raskere, sammenliknet med om man skal vente til det straffbare forholdet er rettskraftig. Vi viser til eksempelet om full prøvelse av en straffesak som er skissert over.

2.2. Karantenetidens lengde

Vi er enig departementets vurderinger vedrørende en forlengelse av maksimal karantenetid der karantenen er begrunnet i straffbare handlinger. Vedrørende dette punktet viser vi for øvrig til vår høringsuttalelse av 26.3.12 punkt 1.

3. Utlevering av vandelsopplysninger til Utlendingsdirektoratet

Da vedtaksmyndigheten i disse sakene er foreslått å ligge til Utlendingsdirektoratet, ber vi departementet komme med en tilbakemelding vedrørende politiets adgang til å utlevere vandelsopplysninger til Utlendingsdirektoratet.

Vedrørende utlevering av vandelsopplysninger om au pairen selv, reguleres dette i utlendingsforskriften § 17-7 f annet og tredje ledd jf. første ledd. Bestemmelsen gir politiet adgang til å utlevere vandelsopplysninger der søker er under etterforskning eller er ilagt en straffereaksjon for straffbart forhold. Ved vurderingen av karantene vil imidlertid utleveringen gjelde vandelsopplysninger om personer i vertsfamilien, og vi anser derfor ikke denne bestemmelsen for å være dekkende.

Den generelle adgangen til å gi ut vandelsopplysninger til andre forvaltningsorgan i politiloven § 24 fjerde ledd nr. 2 vil muligens kunne anvendes. Vi mener imidlertid at adgangen til å utlevere slike vandelsopplysninger ville blitt tydeligere dersom den fremgikk i en egen bestemmelse.

Til sammenlikning viser vi igjen til adgangen til å avslå en søknad om familieinnvandring grunnet mishandling eller grov utnyttelse av søker eller dennes særkullsbarn. Adgangen til å

utlevere vandelsopplysninger om referansepersonen til Utlendingsdirektoratet fremgår her i utlendingsloven § 85. Vi mener dette ville vært en hensiktsmessig løsning også for denne type saker.

4. *Administrative og økonomiske konsekvenser*

Oslo politidistrikt bemerker at det per i dag ikke finnes noen teknisk løsning for tillegg av karantenetid i våre datasystem for utlendingssaker. Vi ønsker å påpeke at en innføring av ordningen kan medføre utgifter i forbindelse med utarbeidelse av en slik teknisk løsning. Denne praktiske siden av forslaget må ikke undervurderes.

Forslaget vil gi større arbeidsbelastning for politiet. Det er vanskelig å anslå hvor mye det vil påvirke våre øvrige oppgaver, men vi ber om at direktoratet hensyntar dette i sin totalvurdering av vår budsjettramme.

Med hilsen

Bjørn Vandvik
fung visepolitimester

Saksbehandler:
Kristina E. Bruusgaard
Tlf: 22 34 21 45

